

Az Alföld Képcsarnoka

GROSSARNOLD

A fiatal grafikusnemzedék egyik legeredetibb egyénisége. E megállapítás mindkét tagja pontosan „ül”, mert egyfelől valóban egyedülálló *jelenség* ez a művész, egyetlen pillantás műveire ezt kétséget kizáróan igazolja. Másfelől egyéniség is, mert mint ember, pontos megfelelője annak a *különös* világnak, amit művészetében létrehoz.

Tordán született 1929. nov. 25-én, ott végezte elemi iskoláit. Szülei később Nagyváradra költöztek, s fiuk a középiskolai tanulmányait – 1940–1942 között – ott folytatta. 1947-ben Budapesten telepedett le, s már ez évben bejutott a Képzőművészeti Főiskolára, amelyet 1953-ban végzett el.

Már főiskolás éve óta kiállítója a hazai tárlatoknak. Ama szerencsés csillagzat alatt születettek közé tartozik, akik minden különösebb küzdelem nélkül találtak megértésre zsúrikben éppúgy, mint a tárlatokat látogató közönség szívében. Pedig semmi megszokott sincs művészetében.

Különösen a rézkarcot kedveli, de a linóleum lehetőségeivel is gyakran él. Rézkarcain füvek, fák, virágok, madarak, humanizált állatok, kutyák, kecskék nyüzsögnek,

pletykálnak, csevegnek, enyhe fintorral fejezik ki rólunk, emberekről alkotott véleményüket.

Látásának fő jellemzője a groteszk elem. Az enyhén szatirikus él nem zárja ki a valósághű ábrázolást, s ez az eszköz bármilyen hangsúlyos is Grossnál, nem jelenti azt, mintha a szó hagyományos értelmében vett realista ábrázolásmód nem férne meg vele. Ellenkezőleg: a humoros, szatirikus, groteszk elemet éppen a realitás élezésére és a karaktervonások poentírozására használja. Don Quijote c. linómetszete, Balzac-illusztrációi és számos önarcképe kitűnő példája ennek.

Kihez áll közel? Tájképeiben kezdetben Rembrandt-hoz szegődött, ragaszkodva az elő-, közép- és a háttérhez. Az idősebb magyar mesterek közül némileg Szabó Vladimír-hoz. De inkább csak tiszteletéről lehet szó, semmint közvetlen hatásról. A meseszerűség kedvelése, a valóság álomszerű torzítása valóban összeköti a műtörténelem egyik-másik alakjával, de iskolás hatásnak nyomát sem találni művészetén. Amikor e sorokat írom, kiállítása zárult Rómában és nyílt meg Firenzében, 1966 februárjában.

SZÍJ REZSŐ